

WARSZTATY HISTORYCZNO – POLONISTYCZNE: POWSTANIE WARSZAWSKIE: „63 DNI NADZIEI – WALKI – CIERPIENIA”

Dnia 11. 03. 2015 r. w Zespole Szkół nr 2 w Sierpcu odbyły się zajęcia warsztatowe dla uczniów gimnazjum zorganizowane przez nauczycieli języka polskiego, historii i geografii: Jarosława Jaskowskiego, Jacka Rzepeckiego, Edytę Telesiewicz, Annę Wróblewską i Joannę Zielińską.

Celem warsztatów było zapoznanie uczniów gimnazjum z historią powstania warszawskiego oraz literaturą dotyczącą tego wydarzenia – wierszami Anny Świrszczyńskiej z cyklu Budując barykadę oraz fragmentami Pamiętnika z powstania warszawskiego Mirona Białoszewskiego. W warsztatach wzięli udział uczniowie Gimnazjum Miejskiego w Sierpcu oraz uczniowie Gimnazjum w Borkowie Kościelnym. Ich zadaniem było przygotowanie plansz z otrzymanych materiałów literackich i zdjęć z podziałem na zagadnienia: ludność cywilna, miasto, walczący. Uczniowie aktywnie i chętnie brali udział w realizacji zadań, z zainteresowaniem oglądali odgrywane przez uczniów „Ekonomia” scenki z powstania, prezentowane fragmenty filmów oraz słuchali komentarzy historycznych.

Profesor Norman Davies, życzliwy Polsce Walijczyk, autor licznych prac poświęconych naszej historii, także Powstaniu Warszawskiemu, zauważył, że w sierpniu i we wrześniu 1944 roku stolica Polski przeżywała codziennie tragedię równą tej, którą przeżywali Amerykanie pamiętnego 11 września 2001 roku, po ataku terrorystycznym na budynki World Trade Center i Pentagon. Rzeczywiście, jeśli przyjmiemy, że w Powstaniu Warszawskim poległo w walce, zginęło w atakach lotniczych i na skutek ostrzału lub zostało zamordowanych przez pacyfikujących miasto Niemców 175 tysięcy mieszkańców Warszawy, to okazuje się, że codziennie ginęło na ulicach stolicy lub pod gruzami domów 2778 ludzi! Liczba ofiar czterech rozbitych 11 września 2001 roku samolotów oraz spalonych lub przywalonych gruzem nowojorczyków została ustalona na 2999 osób. 63 razy World Trade Center w ciągu 63 dni! Czy możecie to sobie wyobrazić – wy, którzy uznaliście atak z 11 września 2001 roku za największą tragedię rozpoczynającego się XXI wieku? – pytał profesor ludzi Zachodu.

Powstanie Warszawskie nie było tylko jeszcze jednym zrywem zbrojnym wpisującym się w tradycje polskiej, romantycznej walki o niepodległość. Nie było też przejawem lekkomyślności dowódców, jak chcą niektórzy jego krytycy. To była część wielkiej operacji, planowanej na okupowanej polskiej ziemi od września 1939 roku, kiedy tylko powstał załazek Polskiego Państwa Podziemnego. Od początku istnienia tego państwa celem strategicznym była ogólnonarodowa insurekcja podjęta w decydującym momencie wojny, obejmująca całość ziem okupowanych, której celem była niepodległa Rzeczpospolita. Nie przepędzenie Niemców, bo to tylko środek do celu, lecz odzyskanie niepodległości.

Powstanie warszawskie stało się tematem literackim jeszcze w czasie gdy trwały walki – pisali o nim m.in. Białoszewski, Bratny, Świrszczyńska, Rymkiewicz. W ostatnich latach tragedia miasta coraz częściej staje się kanwą literatury popularnej, nawet kryminałów.

Pierwsze teksty o wydarzeniach sierpnia 1944 roku zaczęły powstawać zaraz po upadku powstania – Kazimierz Wierzyński i Jan Lechoń zza oceanu oddali w wierszach hołd tragedii miasta i bohaterstwu jego żołnierzy.

Najważniejszym utworem powstaniowym tego okresu jest powieść Romana Bratnego „Kolumbowie Rocznik 20”, pisana w latach 1955-1956, wydana w roku 1957. Autor był rówieśnikiem swoich bohaterów, pierwszego pokolenia wychowanego w wolnej Polsce. „Kolumbowie...” to portret generacji, obraz środowiska konspiracyjnego. Druga fala utworów tematycznie związanych z powstaniem ukazała się na fali październikowej odwilży. Jerzy Stefan Stawiński opublikował w 1956 roku opowiadania „Godzina W”, „Węgrzy” oraz „Kanał”, który stało się podstawą scenariusza filmu Andrzeja Wajdy z 1957 roku.

Powstanie warszawskie jest niewyczerpanym źródłem dla twórczości artystów wczoraj, dzisiaj jak i w przyszłości. Dramat powstania dla współczesnych Polaków stanowi bardzo ważny element kształtowania się naszej świadomości historycznej, państwowej i patriotycznej.

ZS nr 2 w Sierpcu

Galeria wiadomości